

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4914 din 22.08.2022

La nr. 18-23-7878 din 11.08.2022

✓ **Ministerul Finanțelor**
copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sezonul bugetar (art.10, art.20/1 ș.a.).

Totodată, accentuăm faptul că implementarea noului sistem de salarizare, potrivit Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vigoare din 01.12.2018, a diminuat substanțial salariul angajaților Centrului Național Anticorupție, fapt care are un impact negativ asupra activității de exercitare a atribuțiilor funcționale ale Centrului. Astfel, ținând cont de inerența fortificării capacității instituționale a Centrului Național Anticorupție, *reiterăm* asupra necesității amendării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în scopul stabilirii sporului cu caracter specific pentru angajații Centrului Național Anticorupție implicați în activități de prevenire și combatere a corupției (copia *proiectului*, însoțit de nota informativă se anexează).

Anexă:

- *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file;*
- *Copia proiectului privind modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, însoțit de nota informativă – 3 (trei) file.*

Director

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8161 din 22.08.2022

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (art.10, art.20/1 ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțurile privind inițierea elaborării și consultarea publică a acestuia, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului, după cum urmează: <https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2702018-privind-sistemul-unitar-de-salarizare>.

Autorul a prezentat *avizele* parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-e) al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este susținerea salariaților cu venituri mici, prin majorarea plăților compensatorii de la 3100 la 3500 lei, în contextul adoptării Legii nr.135/2022 pentru modificarea articolului 27 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și majorarea cuantumului remunerației lunare unor categorii de subiecți.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Amendamentul propus, promovează interesele subiecților vizați de majorările salariale propuse (i) consilierii pentru soluționarea contestațiilor din cadrul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor; ii) personalul nemijlocit implicat în realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană; iii) personalul de specialitate din domeniul expertizei judiciare, formării judiciare, asistenței juridice garantate de stat; iv) personal de specialitate din domeniul asistență socială și sănătate (G6); v) personal de specialitate din domeniul asistență socială și sănătate; etc.), fapt care nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului* proiectului actului normativ (Ministerul Finanțelor);
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ* (multiple carențe ale sistemului de salarizare din sectorul bugetar sesizate de către entitățile publice (i) salarii mici; ii) poziționarea necorespunzătoare în ierarhia funcțiilor; iii) nivel diferențiat de salarizare a unor categorii de funcții care îndeplinesc sarcini tipice; iv) neregăsirea unor titluri de funcții în anexele corespunzătoare grupului ocupațional din care fac parte, etc.));
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației*

naționale cu legislația Uniunii Europene (nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);

- *principalele prevederi* ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) majorarea claselor de salarizare asistentului social (cu studii profesional tehnice), asistentului parental profesionist (cu studii profesional tehnice), cadrului didactic de sprijin, logopedului, pedagogului, psihologului, psihopedagogului, psihopedagogului special, expertului judiciar și șefului de laborator din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, ș.a, în scopul înlăturării de deficiențelor identificate; ii) stabilirea pentru unele categorii de subiecți a unui spor suplimentar la salariu pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană;

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (implementarea prevederilor proiectului nu va necesita modificarea altor acte normative).

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei informative a proiectului, implementarea proiectului necesită cheltuieli financiare suplimentare. Autorul a cuantificat și a identificat sursa de acoperire a cheltuielilor suplimentare legate de implementarea inițiativei înaintate, după cum urmează: *“implică costuri financiare în mărime de circa 34,3 mil. lei în calcul pe an și 8,6 mil. lei pentru 3 luni ale anului în curs. Cheltuielile respective urmează a fi alocate la rectificarea bugetului de stat pentru anul 2022 și, respectiv, prevăzute în proiectul bugetului de stat pe anul 2023.”*.

Coroborat cu concluziile analizei compartimentului I.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, vizează activitatea entităților publice/agenților publici (Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor; autoritățile administrației publice centrale de specialitate; Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat; Centrului Național de Expertize Judiciare; Instituției publice „Baza auto a Cancelariei de Stat”; cadrul didactic de sprijin, logopedului, pedagogului, psihologului, psihopedagogului, psihopedagogului special, activitatea cărora indiferent de locul de muncă, în procesul de asistență directă și indirectă a copiilor, elevilor, studenților, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale), prin majorarea cuantumului remunerației lunare. Analiza prevederilor propuse, denotă deficiențe care pot determina admiterea incidentelor de integritate/riscuri de corupție aferente proceselor reglementate de către agenții publici responsabili de implementarea normei.

Aspectele date au fost analizate suplimentar în conținutul compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție cu înaintarea propunerilor de rigoare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>Art.I, pct.2</p> <p>Art. I. - Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 10 alineatul (2), după textul ”spor pentru participare în proiecte de dezvoltare finanțate din surse externe” se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins: “- spor pentru <u>realizarea sarcinilor prioritare</u> în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană”.</p> <p>Art. I. - Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...]</p> <p>2. Se completează cu articolul 20¹ cu următorul cuprins: “</p> <p>Articolul 20¹. Spor pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană</p> <p>(1) Pentru <u>implicare nemijlocită</u> în realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană, personalul din autoritățile publice <u>poate beneficia</u> de un spor în mărime de până la 75 % din salariul de bază, stabilit de către conducătorul autorității publice.</p>
<p>Obiecții:</p> <p>Instituirea unui mecanism suplimentar de motivare financiară a unor categorii de agenți publici, trebuie realizată cu respectarea principiilor activității de legiferare statuate de prevederile art.3 alin.(1) al Legii cu</p>

privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Se remarcă faptul că, sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (reglementat conform prevederilor Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23.11.2018), a constituit frecvent obiectul excepției de neconstituționalitate examinat de către Curtea Constituțională a RM, inclusiv sub aspectul aprecierii respectării principiului *coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice*. În jurisprudența sa Curtea Constituțională a relevat, în mod constant, că violarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat în cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit și mijloacele folosite (Hotărârea nr.16 din 12 iunie 2007; Hotărâre nr.24 din 10.09.2013)

Exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a *certitudinii* juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, CDL-AD (2011)003rev, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor. Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită.

Apreciind prin prisma celor expuse supra, se impune exigența delimitării clare și certe, a *cercului de subiecți* - beneficiari ai sporului pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană și *circumstanțelor* în care acesta este îndreptățit să pretindă la *sporul* în speță.

Redacția propusă a proiectului, este ambiguă sub acest aspect, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă prescrise supra și poate condiționa admiterea incidentelor de integritate de către agentul public (factorul de decizie din cadrul entității care stabilește sporul în speță)/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia, în contextul aprecierii dacă un anumit agent public, s-a implicat mijlocit/nemijlocit în realizarea sarcinilor realizarea sarcinilor prioritare.

Deficiența prenotată, este amplificată de utilizarea expresiei „*poate beneficia*” în contextul reglementării dreptului agentului public la spor. Determinarea competenței unei entități publice/agent public, cu utilizarea cuvîntului „*poate*”, „*este în drept*” este o modalitate coruptibilă de reglementare a competențelor acestora. Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția agenților publici care apare în cazul utilizării unor asemenea determinării permissive ale competențelor lor, or acestea urmau a fi reglementate de o manieră imperativă. Această discreție, poate fi folosită în mod abuziv de către agentul public responsabil de implementarea normei, pentru a nu-și executa obligațiile sale legale, tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale.

Carențele evidențiate supra, pot determina disfuncționalitatea mecanismului reglementat și condiționa admiterea multiplelor incidente de integritate de către agentul public responsabil de implementarea normei/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia, în contextul aprecierii relevanței atribuirii sporului/favorizarea activității unor anumiți agenți publici.

Recomandări:

Substituirea expresiei „*poate beneficia*”, cu cuvîntul „*beneficiază*”.

Excluderea cuvîntului „*nemijlocit*” din context.

Reglementarea unor norme procedurale relevante, potrivit cărora, sarcinile prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană, urmează a fi determinate de către entitate și aprobate periodic cu delimitarea subiecților responsabili de realizarea acestora (cu ajustarea eventuală a fișelor de post ale agenților publici) și stabilirea unor indici cantitativi și calitativi de realizarea a acestora – care vor permite evaluarea realizării sarcinilor prescrise și distribuirea echitabilă a sporului.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare

	• Încurajarea sau facilitarea actelor de: - conflict de interese și/sau favoritism- influențare necorespunzătoare

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este susținerea salariaților cu venituri mici, prin majorarea plăților compensatorii de la 3100 la 3500 lei, în contextul aprobării de către Parlamentul Republicii Moldova a Legii nr.135/2022 pentru modificarea articolului 27 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și majorarea cuantumului remunerației lunare unor categorii de subiecți.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-e) al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Amendamentul propus, promovează interesele *i)* salariaților cu venituri mici, *ii)* ofițerilor de informație și securitate din cadrul Detașamentului cu Destinație Specială „Alfa”, *iii)* Centrului Antiterorist și *iv)* funcționarilor publici cu statut special din cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, prin majorarea veniturilor acestora, fapt care nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017). Analiza prevederilor propuse, denotă anumite deficiențe, care pot determina admiterea incidentelor de integritate/riscuri de corupție aferente implementării mecanismului de motivare financiară propus (spor în mărime de până la 75 % din salariul de bază pentru implicare nemijlocită în realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană).

În contextul dat, se recomandă autorului revizuirea proiectului prin prisma recomandărilor expuse în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

În cele din urmă, accentuăm faptul că implementarea noului sistem de salarizare, potrivit Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vigoare din 01.12.2018, a diminuat substanțial salariul angajaților Centrului Național Anticorupție, fapt care are un impact negativ asupra activității de exercitare a atribuțiilor funcționale ale Centrului. Astfel, ținând cont de inerența fortificării capacității instituționale a Centrului Național Anticorupție, *reiterăm* asupra necesității amendării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în scopul stabilirii sporului cu caracter specific pentru angajații Centrului Național Anticorupție implicați în activități de prevenire și combatere a corupției (copia *proiectului*, însoțit de nota informativă se anexează).

22.08.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
 Cristina CHISTOL, Inspector superior

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea articolului 17 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Art. 17 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 441-447 art. 715 din 30.11.2018), se modifică după cum urmează:

alineatul (2) se completează cu litera b²) după cum urmează:

„b²) prin derogare de la prevederile lit. b), pentru angajații Centrului Național Anticorupție implicați în activități de prevenire și combatere a corupției – 120% din suma anuală a salariilor de bază pentru angajații cu drept de a beneficia de spor cu caracter specific. Sporul se va acorda angajaților în funcție de eficiența în activitate și riscul asumat, potrivit unui act normativ aprobat de directorul Centrului Național Anticorupție”.

Art. II. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

NOTA INFORMATIVĂ

*la proiectul de lege privind modificarea articolului 17 din Legea nr. 270/2018
privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul este elaborat de către Centrul Național Anticorupție.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vigoare din 01.12.2018, are drept scop asigurarea unui sistem de salarizare a personalului din sectorul bugetar transparent, echitabil, atractiv, simplu de gestionat, capabil să reflecte și să remunereze performanța, în cadrul căruia salariul de bază să reprezinte principalul element al remunerației personalului.

Cu toate acestea, implementarea noului sistem de salarizare diminuează substanțial salariul angajaților Centrului Național Anticorupție, fapt care are un impact negativ asupra activității de exercitare a atribuțiilor funcționale ale Centrului. Astfel, scopul proiectului este de a fortifica exercitarea atribuțiilor Centrului Național Anticorupție prin acordarea majorării sporului cu caracter specific.

Semnalăm că există o discrepanță între salariile noilor angajați și ale angajaților care activau la data intrării în vigoare a Legii nr. 270/2018, deoarece ultimii beneficiază de o garanție adăugătoare la salariul de bază, însă noii angajați nu beneficiază de o asemenea garanție și, respectiv au salarii mai mici. Astfel, lipsa de echitate se manifestă în faptul că angajați ai Centrului, care exercită aceleași atribuții de serviciu, sunt remunerați diferit.

Totodată, persistă riscul iminent de diminuare a salariului în caz de reorganizare a instituției prin lipsirea angajaților numiți în funcții inferioare de o parte considerabilă a salariului (sub forma garanției) indiferent de reușita activității acestora. Respectiv, capacitatea Centrului de a-și organiza de sine stătător structura internă și de a aplica cele mai bune modele de management este restrânsă, deoarece orice reorganizare internă ar conduce către diminuarea salariilor unor angajați prin lipsirea de o parte considerabilă a salariului indiferent de reușita activității acestora.

Diferențele de salarizare existente la moment nu sunt echitabile și nu profită exercitării calitative și cu celeritate a atribuțiilor autorității publice, iar o soluție pentru a asigura un raport de proporționalitate echitabil este stabilirea unui quantum majorat al sporului cu caracter specific. Pe de o parte, acest spor va asigura creșterea salariilor noilor angajați la nivelul angajaților care activau la data intrării în vigoare a Legii nr. 270/2018 și, pe de altă parte, va asigura menținerea salariilor angajaților care activau la data intrării în vigoare a Legii nr. 270/2018 (prin compensarea garanției).

Modificările și completările propuse prin proiect vor asigura într-un final excluderea fluctuației de cadre în Centru (*pe parcursul anului 2021 s-a înregistrat o rată totală a fluctuației de personal de 7,7%, pe când în anul 2020 s-a înregistrat o rată totală a fluctuației de personal de 4,6%*) și va dinamiza incontestabil ocuparea prin concurs a funcțiilor vacante, care la sfârșitul anului 2021 a variat permanent între

35-40 funcții vacante, ceea ce ar constitui aproximativ 8,9% din totalul funcțiilor conform statului de personal al instituției, circumstanțe care în mare măsură afectează buna funcționare a autorității și, evident, produce și consecințe inevitabile de diminuare a eficienței și funcționalității instituției Centrului în general.

Remarcăm că garanțiile sociale și salarizarea majorată sunt incluse concomitent cu măsurile de sporire a responsabilităților colaboratorilor Centrului, aspecte ce determină fortificarea capacității Centrului național Anticorupție prin angajarea și menținerea în funcție a unor persoane profesioniste și integre în exercitarea atribuțiilor, precum și va diminua vulnerabilitățile colaboratorilor la riscurile de corupție.

În acest context, este de menționat că la nivel instituțional modificările respective constituie indicatori de rezultat, conform acțiunii planificate la pct. 113 al Planului de acțiuni al Centrului Național Anticorupție pentru anul 2021 *„Perfecționarea și implementarea mecanismelor de motivare/menținere a candidaților la angajare/angajaților în scopul dinamizării ocupării prin concurs a funcțiilor vacante și excluderii fluctuației de cadre în Centru”* și la pct. 132 din Planul de acțiuni al Centrului Național Anticorupție pentru anul 2022 *„Dinamizarea ocupării prin concurs a funcțiilor vacante și excluderii fluctuației de cadre în Centru prin elaborarea și promovarea proiectului de modificare a Legii nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, după caz, al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărârii Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în contextul stimulării financiare a angajaților Centrului”*.

Justificarea asigurării cu fondurilor adecvate pentru exercitarea sarcinilor de către Centrul Național Anticorupție reiese și din următoarele documente internaționale.

Potrivit **Convenției ONU împotriva corupției**, Capitolul 2 *„Măsuri preventive”*, art. 6 *„Organismul sau organismele de prevenire a corupției”* prevede că: *„[...] Fiecare stat parte acordă acestui organism independență necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor la adăpost de orice influență nedorită. Resursele materiale și personalul specializat necesar, precum și formarea de care acest personal poate avea nevoie pentru a-și exercita funcțiile trebuie să le fie furnizate”*.

Totodată, Capitol 3 *„Incriminare, investigare și reprimare”*, art. 36 *„Autorități specializate”* stipulează că: *„Fiecare stat parte face astfel încât, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să existe unul sau mai multe organisme ori persoane specializate în lupta împotriva corupției prin investigații și reprimare. Acest organism sau aceste organisme ori aceste persoane își vor acorda independența necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului juridic al statului parte, pentru a putea exercita eficient funcțiile lor la adăpost de orice influență necuvenită. Aceste persoane sau personalul respectivului organism ar trebui să aibă formarea și resursele adecvate pentru a-și exercita sarcinile”*.

Dispoziții asemănătoare se regăsesc și la art. 20 din Convenția penală privind corupția, a Consiliului Europei, în Cele 20 de Principii Directoare în domeniul Luptei împotriva Corupției, aprobate de Consiliul de Miniștri al Consiliului Europei în octombrie 1997.

De asemenea, **Agenda de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova**, stabilește componenta de prevenire și combatere a corupției și a conflictului de interese, cu prioritatea de consolidare a rolului Centrului Național Anticorupție în prevenirea și combaterea corupției, cu scopul de a produce rezultate concrete. În acest sens, se prevede necesitatea asigurării faptului că Centrul dispune de suficient buget și personal, de responsabilități clare, de competențe suficiente și de autonomia necesară, precum și că este protejat de influențe politice nejustificate și cooperează bine cu alte instituții de aplicare a legii implicate în prevenirea și combaterea corupției, în special cu Procuratura Anticorupție.

La fel **Recomandările privind îmbunătățirea capacităților de investigare a cazurilor de corupție, în strânsă colaborare cu alte instituții** prezentate în contextul Activității 1.3 a proiectului Twinning „Suport în consolidarea capacităților operaționale ale organelor de aplicare a legii din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării actelor de corupție” prevede la recomandarea 1: „creșterea resurselor financiare, tehnice și umane ale Centrului Național Anticorupție și Procuraturii Anticorupție și altor organe de drept responsabile de prevenirea și investigarea corupției și a actelor conexe corupției”.

Totodată, **Rezoluția Parlamentului European din 14 noiembrie 2018 referitoare la punerea în aplicare a Acordului de asociere UE-Moldova (2017/2281(INI))** prevede la capitolul *Statul de drept și buna guvernare* că Parlamentul European, îndeamnă autoritățile să asigure independența, imparțialitatea și eficacitatea sistemului judiciar și ale instituțiilor specializate în prevenirea și combaterea corupției, inclusiv Consiliul Superior al Procurorilor, Centrul Național Anticorupție și Biroul Procurorului Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate și Agenția de recuperare a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni, în special prin continuarea alocării de resurse adecvate.

Prin urmare, proiectul are drept raționament stabilirea unor salarii adecvate și proporționale tuturor categoriilor de angajați din cadrul Centrului Național Anticorupție, precum și să corespundă nivelului de salarizare stabilit la momentul intrării în vigoare al legii în care se intervine.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Potrivit proiectului, suma anuală a sporurilor cu caracter specific incluse în partea variabilă a salariului lunar nu va depăși 120% din suma anuală a salariilor de bază pentru personalul cu drept de a beneficia de spor cu caracter specific. La etapa

actuală, cuantumul sportului cu caracter specific pentru angajații Centrului constituie 20% conform art. 17 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 270/2018.

Sporul cu caracter specific se va acorda angajaților în funcție de eficiența în activitate și riscul asumat potrivit unui act normativ aprobat de directorul Centrului Național Anticorupție.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului presupune utilizarea resurselor financiare, care la moment au acoperire din bugetul Centrului Național Anticorupție. În prezent, majoritatea angajaților Centrului beneficiază de garanția plății diferenței de salariu în temeiul art. 27 alin. (1) din Legea nr. 270/2018. Urmare a implementării proiectului, diferența de salariu respectivă va căpăta o formă juridică stabilă și reglementată sub denumirea de „*spor cu caracter specific*”.

Pentru implementarea proiectului, pentru anul 2022 nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse la Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar corespund scopului și obiectivelor acesteia. Prevederile proiectului nu contravin altor acte normative. Pentru punerea în aplicare a proiectului va fi necesară elaborarea și aprobarea unui act normativ intern al Centrului Național Anticorupție, care va stabili funcțiile concrete pentru care se acordă sporurile, gradul de pericol/condițiile de activitate, mărimea concretă a procentului, precum și normele de acordare

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul este remis pentru avizare entităților publice cu atribuții în domeniile în care se intervin. De asemenea, proiectul și nota informativă sunt plasate pe pagina web a Centrului Național Anticorupție: www.cna.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Expertiza anticorupție urmează a fi efectuată asupra proiectului definitivat.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Efectuarea expertizei de compatibilitate nu este necesară, deoarece acesta nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Expertiza anticorupție urmează a fi efectuată asupra proiectului definitivat.

11. Constatările altor expertize

Efectuarea altor expertize nu sunt necesare.